

Poměry mezi souřadně spojenými větnými členy nebo větami

značka	poměr	spojovací výrazy	př. větné členy	př. věty
+	slučovací (jsou rovnocenné)	a, i, ani, nebo, také, též, pak, ani-ani, jak-tak, jednak-jednak, dílem-dílem	Vrátil se domů živ a zdrav.	Vlkovi začali opravovat plot a Beránkovi se k nim přidali.
┌┐	stupňovací (jeden zesiluje druhý)	ba, ba i, dokonce i, nejen-ale i, nejen-nýbrž i	Oba pracovali vesele, dokonce i s radostí.	Vlkovi opravili plot, Beránkovi ho dokonce i natřeli.
×	odporovací (jeden odporuje druhému)	ale, a, avšak, leč, však, než, jenže, nýbrž, a přece, sice-ale	S problémem nás seznámil stručně, ale výstižně.	Vlkovi začali opravovat plot, ale Beránkovým se nechtělo.
~	vylučovací (navzájem se vylučují)	nebo, anebo, či, buď'-buď', buď'-anebo, zdali-či	Narodil se jim kluk, nebo holka?	V sobotu buď u Vlkových opravovali plot, nebo u Beránků natírali.
←	příčinný (druhý udává příčinu prvního)	neboť, vždyť, totiž	/	Beránkovi opravovali plot, neboť viděli opravovat Vlkovy.
→	důsledkový (druhý udává důsledek prvního)	proto, a proto, tudíž, tedy, a tak, a tedy	Je tu teplé, a proto příjemné počasí.	Vlkovi opravovali plot, a tak se do toho pustili i Beránkovi.

Čárky: čárkou neoddělujeme pouze spojení v poměru slučovacím, jestliže není uskutečněn dvojicí spojek (Nepůjde tam Petr ani Pavel. X Nepůjde tam **ani** Petr, **ani** Pavel.)

Poměry mezi souřadně spojenými větnými členy nebo větami

značka	poměr	spojovací výrazy	př. větné členy	př. věty
+	slučovací (jsou rovnocenné)	a, i, ani, nebo, také, též, pak, ani-ani, jak-tak, jednak-jednak, dílem-dílem	Vrátil se domů živ a zdrav.	Vlkovi začali opravovat plot a Beránkovi se k nim přidali.
┌┐	stupňovací (jeden zesiluje druhý)	ba, ba i, dokonce i, nejen-ale i, nejen-nýbrž i	Oba pracovali vesele, dokonce i s radostí.	Vlkovi opravili plot, Beránkovi ho dokonce i natřeli.
×	odporovací (jeden odporuje druhému)	ale, a, avšak, leč, však, než, jenže, nýbrž, a přece, sice-ale	S problémem nás seznámil stručně, ale výstižně.	Vlkovi začali opravovat plot, ale Beránkovým se nechtělo.
~	vylučovací (navzájem se vylučují)	nebo, anebo, či, buď'-buď', buď'-anebo, zdali-či	Narodil se jim kluk, nebo holka?	V sobotu buď u Vlkových opravovali plot, nebo u Beránků natírali.
←	příčinný (druhý udává příčinu prvního)	neboť, vždyť, totiž	/	Beránkovi opravovali plot, neboť viděli opravovat Vlkovy.
→	důsledkový (druhý udává důsledek prvního)	proto, a proto, tudíž, tedy, a tak, a tedy	Je tu teplé, a proto příjemné počasí.	Vlkovi opravovali plot, a tak se do toho pustili i Beránkovi.

Čárky: čárkou neoddělujeme pouze spojení v poměru slučovacím, jestliže není uskutečněno dvojicí spojek (Nepůjde tam Petr ani Pavel. X Nepůjde tam **ani** Petr, **ani** Pavel.)